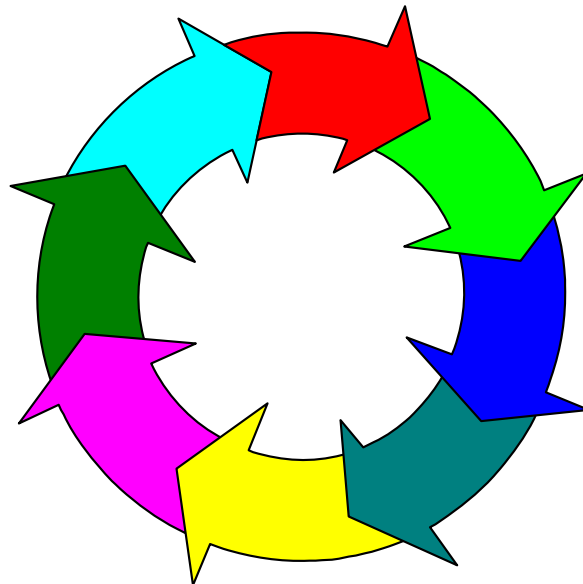

Kvalitetsredovisning 2010

Förskoleverksamhet,
skolbarnsomsorg, förskoleklass,
grundskola, den obligatoriska särskolan
och musikskolan

Innehåll

1	Bakgrund	1
2	Underlag för kommunens kvalitetsredovisning och kvalitetsarbete	2
2.1	Redovisade utvecklingsområden år 2010	2
2.2	Underlag för kvalitetsredovisningen	2
2.3	Förvaltningens insatser för verksamhetsutvecklingen/kompetensutveckling	3
2.4	Lärande organisation	4
2.5	IT-pedagogisk utveckling	5
2.6	Analys av 2009/2010 års kvalitetsredovisningar	5
2.7	Åtgärder för utveckling	6
3	Verksamhetens förutsättningar	7
3.1	Styrning, ledning och organisation	7
3.2	Rektorsområdesindelning för grundskolan	7
3.3	Budget	8
4	Förskoleverksamhet	9
4.1	Förutsättningar	9
4.1.1	Styrning och ledning	9
4.1.2	Kostnad	9
4.1.3	Personaltäthet och barngruppens storlek	9
4.1.4	Lokaler och miljö	10
4.2	Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse	10
4.2.1	Utveckling och lärande	10
4.2.2	Normer och värden	11
4.2.3	Barn i behov av särskilt stöd	11
4.2.4	Samverkan mellan förskola och hem	11
4.2.5	Hälsa och livsstil	12
4.3	Åtgärder för utveckling	12
5	Familjedaghem	13
5.1	Förutsättningar	13
5.1.1	Styrning och ledning	13
5.1.2	Kostnad	13
5.1.3	Personaltäthet och barngruppens storlek	13
6	Öppen förskola	14
6.1	Förutsättningar	14
6.2	Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse	14
6.3	Åtgärder för utveckling	14
7	Förskoleklass	15
7.1	Förutsättningar	15
7.1.1	Kostnad	15
7.1.2	Personaltäthet och barngruppens storlek	15
7.2	Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse	15
7.3	Åtgärder för utveckling	16
8	Skolbarnomsorg	17
8.1	Förutsättningar	17
8.1.1	Kostnad	17
8.1.2	Personaltäthet och barngruppens storlek	17
8.2	Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse	18

8.2.1	Fritidshemmets uppdrag.....	18
8.2.2	Normer och värden	18
8.2.3	Jämställdhet mellan flickor och pojkar.....	18
8.2.4	Hälsa och livsstil.....	19
8.3	Åtgärder för utveckling	19
9	Grundskolan	20
9.1	Förutsättningar.....	20
9.1.1	Kostnad.....	20
9.1.2	Antal elever.....	20
9.1.3	Personaltäthet.....	20
9.2	Kunskap.....	20
9.2.1	Arbetet i verksamheten.....	20
9.2.1.1	Språk-, läs- och skrivutveckling.....	21
9.2.1.2	Matematikutveckling	21
9.2.1.3	IUP-processen med skriftliga omdömen	22
9.2.2	Åtgärder för utveckling	23
9.3	Måluppfyllelse.....	23
9.3.1	Resultat av nationella prov år 3.....	23
9.3.2	Resultat av nationella prov år 5.....	24
9.3.3	Resultat av nationella prov år 9	25
9.3.4	Relation mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9.....	26
9.3.5	Slutbetyg år 9.....	27
9.3.6	Jämförelse av måluppfyllelse utifrån förutsättningar mellan Sävsjö och riket	28
9.3.7	Jämförelse av måluppfyllelse i samtliga ämnen mellan Sävsjö och riket.....	29
9.3.8	Kostnad per betygspoäng.....	30
9.3.9	Andel behöriga elever till nationellt program på gymnasieskolan.....	30
9.4	Normer och värden.....	31
9.4.1	Arbetet i verksamheten.....	31
9.4.2	Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse	31
9.4.3	Åtgärder för utveckling	32
9.5	Elevers ansvar och inflytande	32
9.5.1	Arbetet i verksamheten.....	32
9.5.2	Resultat och måluppfyllelse	32
9.5.3	Åtgärder för utveckling	32
9.6	Hälsa och livsstil	32
9.6.1	Arbetet i verksamheten.....	32
9.6.2	Åtgärder för utveckling	33
9.7	Elever med annat modersmål än svenska.....	33
9.7.1	Förutsättningar.....	33
9.7.2	Måluppfyllelse.....	34
10	Obligatorisk sarskola	35
10.1	Förutsättningar.....	35
10.1.1	Kostnad.....	35
10.1.2	Antal elever.....	35
10.1.3	Personaltäthet.....	35
10.2	Arbetet i verksamheten.....	35
10.3	Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse.....	35
11	Musikskolan.....	36
11.1	Förutsättningar.....	36
11.2	Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse	36
11.3	Åtgärder för utveckling	37
12	Likabehandlingsplan	38
12.1	Åtgärder för utveckling	38

13	Sammanfattning med reflektioner inför framtiden	39
----	---	----

1 Bakgrund

Enligt förordning om kvalitetsredovisning (SFS 2005 : 609) skall varje kommun, varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet, varje kommunalt bedriven förskola och varje kommunalt bedrivet fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Kommunens kvalitetsredovisning skall omfatta såväl kommunalt bedriven skolverksamhet som kommunalt bedriven förskoleverksamhet och skolbarnomsorg.

Kommunens kvalitetsredovisning från föregående kalenderår skall vara upprättad senast den 1 maj.

Arbetet med kvalitetsredovisningen skall främja kommunens, skolornas, förskolornas och fritidshemmens kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Varje kommun skall sträva efter att göra kvalitetsredovisningar som upprättas för verksamheten i kommunen kända och enkelt åtkomliga för var och en.

Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen skall verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans, förskolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan och deras vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Den kvalitetsredovisning som här presenteras är en samlad bedömning av kvaliteten i Sävsjö kommuns förskolor, fritidshem, grundskolor, den obligatoriska särskolan samt musikskolan. Redovisningen grundar sig på förvaltningens och barn- och utbildningsnämndens uppföljningar och utvärderingar samt på de resultat och bedömningar som varje rektorsområde redovisar i sin kvalitetsredovisning.

2 Underlag för kommunens kvalitetsredovisning och kvalitetsarbete

2.1 Redovisade utvecklingsområden år 2010

Prioriterade utvecklingsområden i skol- och barnomsorgsplanen för år 2008-2011 (förlängning av 2004-2007 års skol- och barnomsorgsplan) är:

- Förskoleverksamhet
  - Utveckling och lärande
  - Normer och värden
  - Barn i behov av särskilt stöd
  - Samverkan mellan förskola och hem
  - Hälsa och livsstil
- Familjedaghem
- Öppen förskola
- Förskoleklass
- Skolbarnomsorg
  - Fritidshemmets uppdrag
  - Normer och värden
  - Jämställdhet mellan pojkar och flickor
  - Hälsa och livsstil
- Grundskolan
  - Kunskap
  - Normer och värden
  - Elevers ansvar och inflytande
  - Hälsa och livsstil
  - Elever med annat modersmål än svenska

- Utvecklingsområden
- Kvalitetsarbete
- Musikskolans verksamhet
- Likabehandlingsplan

2.2 Underlag för kvalitetsredovisningen

Följande källor har legat till grund för kvalitetsredovisningen:

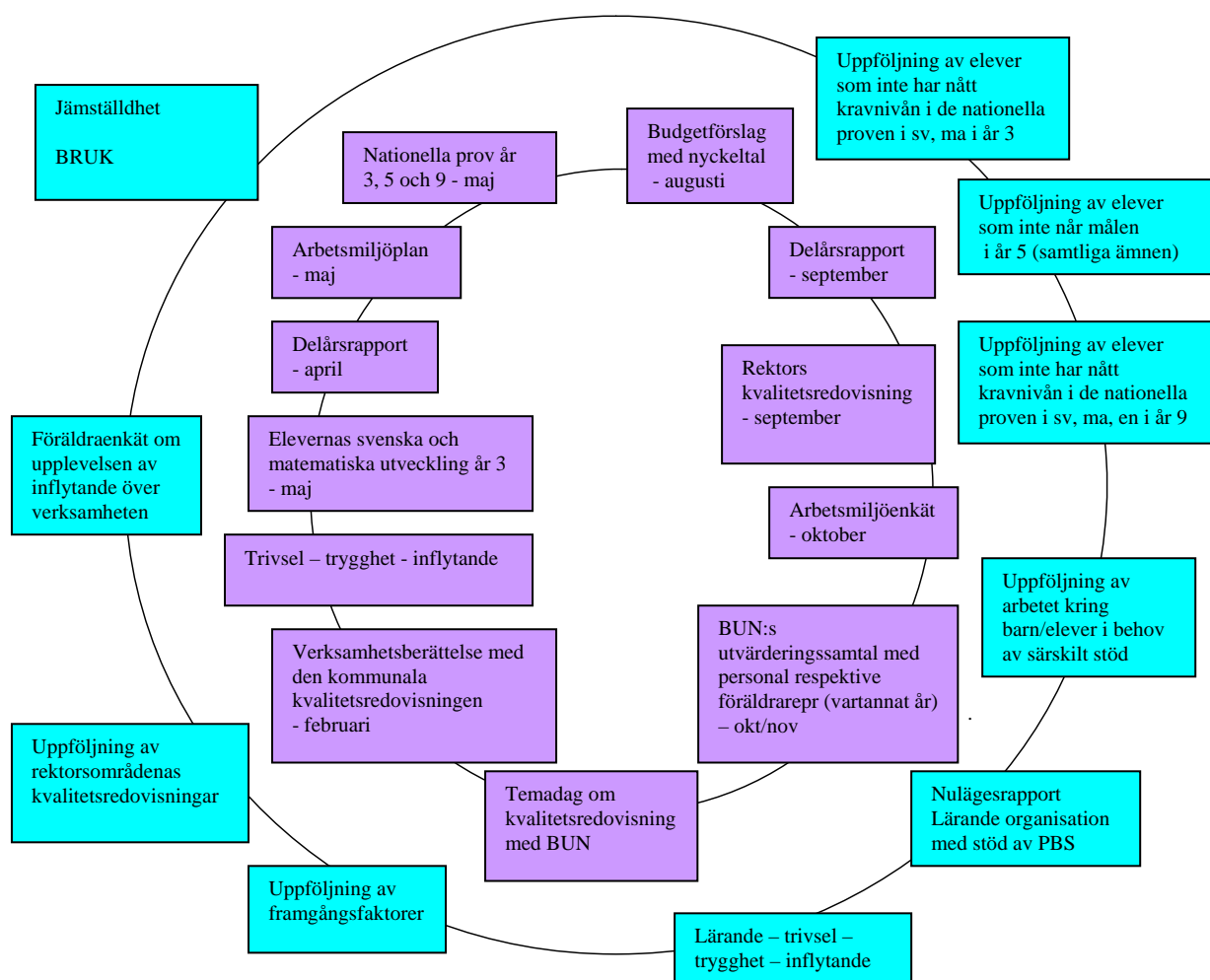
- Den kommunala kvalitetsredovisningen 2009
- Kvalitetsredovisningar från rektorsområden läsåret 2009-2010.
- Uppföljning av Skol- och barnomsorgsplanen
- Resultat av Nationella proven i matematik och svenska i år 3.
- Resultat av Nationella proven i svenska, matematik och engelska i år 5 och 9.
- Resultat av samtliga ämnen i år 5 och 9
- Uppföljning kring elever som inte nått målen för betyg i svenska, matematik och engelska i år 9 år 2009
- Lokal uppföljning av lärande organisation.
- Lokal uppföljning av TRAS (tidig registrering av språkutveckling)
- Samtal med rektorer och personal i verksamheten.

Arbetsgång för det centrala uppföljnings- och utvärderingsarbetet finns redovisad i en kvalitetscykel. Den innersta ringen visar de uppföljningar och utvärderingar som görs varje år. Den yttre ringen gäller för årets uppföljningar och utvärderingar.

En utgångspunkt är att vi försöker kombinera olika granskningsmetoder när vi tar fram underlag för vår kvalitetsredovisning.

Vi har använt objektiva mått, till exempel organisation, budget, kommunala diagnoser, nationella diagnoser och prov.

Vi har också använt subjektiva mått såsom enkäter, förvaltningens och barn- och utbildningsnämndens utvärderingssamtal, kontaktbesök i verksamheten och rektorsområdenas egna utvärderingar.

2.3 Förvaltningens insatser för verksamhetsutveckling/kompetensutveckling

- Med stöd från Karlstads universitet startade i samtliga skolor under år 2006 ett femårigt gemensamt utvecklingsarbete kring PBS (problembaserad skolutveckling). Under året har Åke Malmeling varit på rektorsområdena och gett utbildningstillfällen kring olika delar inom PBS. Rektorer har även deltagit i nätverksträff i Västerås.
- Personal i fritidshemmen har deltagit i en utbildning kring fritidspedagogens yrkesroll.
- Utbildning för kommunens matematikutvecklare.

- Två lärare har även i år deltagit i en utbildning för läs-, skriv och språkutvecklare
- Matematikutvecklarna och läs-, skriv- och språkutvecklarna har genomfört skolbesök, startat nätverk och ansvarat för studiecirkel
- Lärare har deltagit i ett höglandsnätverk inom svenska som andraspråk.
- Förskolläraren i öppna förskolan och en familjepedagog har genomgått en utbildning till handledare i föräldrautbildningen Komet. Under året har även en av skolans kuratorer och en familjepedagog utbildat sig i Tonårskomet samt två familjepedagoger vidareutbildat sig i förstärkt komet.
- Sävsjö kommun tar varje termin emot lärarstuderande från högskolan i Jönköping och universitetet i Växjö i den verksamhetsförlagda utbildningen som ingår i lärarprogrammet.
- Cirka 50 lärare har deltagit i grund- och fördjupningsutbildning i hur man använder interaktiv skrivtavla.
- Flera lärare och matematikutvecklarna i kommunen har varit på Matematikbiennalen.
- Pedagogerna på grundskolan har fått utbildning i betyg och bedömning.
- Genom lärarlyftet har en pedagog utbildat sig till speciallärare.
- Ett antal specialpedagoger och lärare har varit på en föreläsningsserie om LUK, Läsutveckling Kronoberg .

Utvecklingsgrupper med representanter från samtliga rektorsområden finns inom följande utvecklingsområden:

- Två IUP-utvecklare leder en grupp som arbetar med att utveckla arbetet med individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen.
- En utbildad handledare leder en grupp i Livskunskap.
- Två matematikutvecklare leder en grupp för att utveckla matematikundervisningen.
- Två läs-, skriv- och språkutvecklare leder en grupp med specialpedagoger för att utveckla undervisningen i Svenska.
- För att utveckla barnomsorgens verksamhet finns en utvecklingsgrupp för förskolan/familjedaghemmen och en för fritidshemmen.
- Kommunens övergripande specialpedagoger träffar övriga specialpedagoger/speciallärare för samordning och utveckling av arbetet.
- För att utveckla den pedagogiska IT-användningen finns ett nätverk för förskolan och ett för skolan
- En grupp lärare arbetar, tillsammans med kommunens IT-pedagog och konsult från Tieto, med att utveckla det digitala dokumentationssystemet Rexnet

2.4 Lärande organisation

En målsättning i Sävsjö kommuns skol- och barnomsorgsplan 2008-2011 är att stärka utvecklingen i riktning mot en lärande organisation.

PBS (problembaserad skolutveckling) tar sin utgångspunkt i arbetet med de problem/dilemman och svårigheter, som vi stöter på i vardagen när vi försöker förverkliga det gemensamma uppdraget att på bästa sätt bidra till barns/elevs utveckling och lärande. En bärande tanke inom PBS är att skolutveckling tar sin början i de erfarenheter som lärare gör i sin undervisning och i arbetet med eleverna. Detta kräver att lärare delar med sig av sina erfarenheter till varandra och att det sker i former som väcker lust att lära om varför det blev

som det blev, vad som kan förbättras och hur man kan förändra. Lärare kan genom detta arbetssätt få en fördjupad förståelse.

På de skolor där PBS-arbetet har kommit igång har en struktur skapats för ett systematiskt utvecklingsarbete som kan leda till ökad måluppfyllelse. Utifrån den inventering som gjorts har man bestämt ett antal utvecklingsområden som man arbetar med i form av lärgrupper.

Uppföljning av PBS visar bland annat att:

- PBS har bidragit till bättre fungerande arbetslag.
- Lärande samtal har gjort att man har fått bättre struktur på olika träffar och tiden utnyttjas mer effektivt.
- Alla har blivit delaktiga på ett mer jämbördigt sätt.
- Respekten har ökat för varandra.
- Fler kommer bättre förberedda.
- Alla blir viktiga och det förväntas att man har en åsikt.

I kvalitetsredovisningarna framkommer att det genom lärsamtalen har blivit lättare att få samsyn kring olika frågeställningar.

Tankar och förhållningssätt i PBS har också använts i klassrummen där det upplevs att samtalen har blivit djupare och man lyssnar på alla elever.

För att utveckla den lärande organisationen måste tid för gemensamt lärande prioriteras.

2.5 IT-pedagogisk utveckling

Under 2010 har arbetet med att utveckla den pedagogiska IT-användningen inom förskola och skola bedrivits bland annat genom två utvecklingsgrupper, Skolans IT-grupp och Förskolans IT-grupp.

Huvudtema för diskussionerna är utveckling av pedagogik, till exempel genom att modernisera och utrusta klassrummen med projektorer och ljudsystem. Ett annat viktigt område är utveckling av dokumentationen med hjälp av IT. Exempel på det är gymnasiets lärplattform Fronter och grundskolans lärplattform Rexnet. Schemaläggning och frånvaro förs också digitalt via Novaschem och Skola24. För att kunna fortsätta att utveckla verksamheten och förverkliga målen i de nya läroplanerna behöver vi en rejäl utbyggnad av datorparken, både på grundskolan och på gymnasiet.

Förskolans IT-grupp har diskuterat IT-pedagogik på förskolan samt arbetat med förskolornas webbsidor. En större ombyggnad behövs under året för att lyfta fram förskolorna under egen rubrik på kommunens webbsidor.

2.6 Analys av 2009-2010 års kvalitetsredovisningar

De åtgärder för utveckling som föreslogs i 2009 års kvalitetsredovisning för att förbättra rektorsområdenas kvalitetsredovisningar har genomförts i flera rektorsområden. Alla verksamheter finns redovisade. Under de senaste åren har en tydligare koppling skett mellan kvalitetsredovisningarnas förslag till åtgärder för utveckling och utvecklings- och kompetensutvecklingsplaner som tas fram för kommande läsår.

Skolorna har förbättrat rutinerna på att sammanställa och analysera de lärdomar man fått under året. I många klasser görs kontinuerliga utvärderingar. I flera skolor och klasser utvärderar man varje vecka vad eleven har lärt sig, vad som var bra och vad som kan bli bättre.

På flera enheter har personalen blivit mer delaktig i det systematiska kvalitetsarbetet och många diskussioner kring kvalitetsarbete förekommer. Frågor kring måluppfyllelse utifrån läroplanerna och kursplanerna har lett till en tydligare medvetenhet om målen.

Uppföljning av elevernas kunskaper i förhållande till målen i alla ämnen i år 5 har redovisats och analyserats. På rektorskonferenser har rektorerna delat med sig av goda exempel från kvalitets- och utvecklingsarbete. Eftersom många kvalitetsredovisningar beskriver bra exempel på kvalitetsarbete har det funnits möjlighet att lära av varandra.

2.7 Åtgärder för utveckling

Kvalitetsarbetet ska vara en del i den dagliga verksamheten. Förutom att följa upp måluppfyllelsen utifrån målen i läroplanen måste självvärdering utgå från de frågor som lärarna vill ha svar på för att komma vidare i sitt arbete. Behoven och förutsättningarna i arbetslagen i barnomsorgen och i skolan måste få avgöra hur man går tillväga. Det kan handla om lärande samtal, observationer, intervjuer eller pedagogisk dokumentation.

Flera av de åtgärder som föreslogs i 2009 års redovisning är åtgärder som ständigt kan utvecklas och de finns därför med även i årets kvalitetsredovisning.

- Kvalitetsredovisningarna bör tydligt kopplas till föregående års kvalitetsredovisningar.
- Uppföljning av elevernas kunskaper i förhållande till målen bör ske i alla ämnen i år 5.
- Förskoleklassens kvalitetsarbete behöver redovisas tydligare
- Föräldrarna bör göras mer delaktiga i arbetet kring uppföljning, utvärdering och kvalitetsredovisning
- All personal bör få kunskap om olika verktyg som kan användas vid uppföljning och utvärdering. Verktuget BRUK (bedömning, reflektion, utveckling och kvalitet) kan till exempel användas för självvärdering och som grund för kvalitetsredovisning
- För att dra nytta av den kollektiva kunskap som finns i arbetslagen skulle Learning studies kunna prövas som ett sätt att systematiskt förbättra den ämnesteoritiska och didaktiska kompetensen
- Analys och dokumentation av processen bör förbättras och de lärdomar man får i arbetet med de prioriterade utvecklingsområdena bör redovisas tydligare.
- Det är av stor vikt att kvalitetsredovisningen används av politiker och personal.
- Skolans personal bör vid skolstart få ta del av föregående läsårs resultat för samtliga skolor. Man kan analysera resultat från enkäter som gjorts och diskutera på vilket sätt verksamheten kan dra lärdomar. Jämförande uppgifter från tidigare år behövs för att se förändringsarbetet över tid

3 Verksamhetens förutsättningar

3.1 Styrning, ledning och organisation

Barn- och utbildningsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheten. För varje rektorsområde finns kontaktpolitiker utsedda.

Barn- och utbildningsförvaltningen är nämndens verkställande organisation. Förvaltningen leds av en barn- och utbildningschef.

3.2 Rektorsområdesindelning för grundskolan.

Vid årsskiftet 2009/2010 genomfördes en omorganisation av kommunens rektorsområden för grundskolan. Organisationen ändrades från fyra till fem rektorsområden då Hofgårdsskolan blev ett eget rektorsområde.

Rektorsområde: Öster

Hägneskolan F-6 och särskola, Fritidshem tre avdelningar, Sörgården fyra förskoleavdelningar, Kantarellen en förskoleavdelning, Blåbäret en förskoleavdelning och Lingonet en förskoleavdelning från mars 2010

Övergripande arbetsområde:

- Chefs- och ledningsansvar för särskolan.
- Samordnings- och personalansvar för ett av elevhälsans områdesteam.
- Chefs- och ledningsansvar för öppen förskola inom familjecentralen.
- Lednings- och visst personalansvar för invandrarundervisningen.

Rektorsområde: Norr

Vallsjöskolan, Ljungaskolan F-6, Fritidshem fyra avdelningar, Spången fyra förskoleavdelningar, Pinuten, Skogsmusen och Vitsippant förskoleavdelningar, fem familjedaghem.

Övergripande arbetsområde:

- Chefs- och ledningsansvar för centralortens familjedaghem.

Rektorsområde: Väster

Vrigstad skola F-6, Fritidshem, två avdelningar. Förskolorna Prästhagen och Paletten med två avdelningar vardera och förskolan Tuvan med en avdelning.

Övergripande arbetsområde:

- Samordnings- och personalansvar för ett av elevhälsans områdesteam.

Rektorsområde: Hofgårdsskolan

Hofgårdsskolan 7-9 och särskola

Rektorsområde: Söder

Rörviks skola och Stockaryds skola, F-9, Fritidshem tre avdelningar, Appelhagen två förskoleavdelningar, Zebran en förskoleavdelning, Snickargården två förskoleavdelningar, tre familjedaghem, Tussilagon (föreningsdrivet) en förskole-/fritidshemsavdelning.

Övergripande arbetsområde:

- Samordningsansvar för gemensam fortbildning
- Samordningsansvar för VFU (lärarstuderandes verksamhetsförlagda utbildning)

3.3 Budget

Ekonomi i sammandrag

DRIFTVERKSAMHET	Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut	
<i>Belopp i tkr</i>	2008	2009	2010	2010	Avvikelse
Kostnader	257 654	250 672	254 431	253 877	554
Intäkter	-26 332	-19 078	-23 312	-26 786	3 474
NETTOKOSTNAD	231 322	231 594	231 119	227 091	4 028
RESULTAT inkl resultatfond	231 322	231 594	231 119	227 091	4 028

Resultat per verksamhet	Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut	
<i>Nettobelopp i tkr</i>	2008	2009	2010	2010	Avvikelse
Politisk vht och gem administration	4 503	4 720	4 384	4 121	263
Skolövergripande verksamhet	23 931	21 905	13 621	12 887	734
Grundskola, förskoleklass	85 225	86 486	89 650	89 083	567
Aleholmsskolans Utbildningscenter	57 135	58 079	57 388	55 927	1 461
Särskola	8 124	6 636	8 670	7 611	1 059
Musikskola	2 465	2 281	2 326	2 289	37
Förskola, familjehem, fritidshem	50 241	51 487	55 080	55 173	-93
NETTOKOSTNAD	231 624	231 594	231 119	227 091	4 028

Kontinuerliga prognoser görs under året då förvaltningschef, förvaltningsekonom och respektive ansvarig rektor träffas. Förklaringar till årets bokslut finns i barn- och utbildningsnämndens sammanställning.

4 Förskoleverksamhet

4.1 Förutsättningar

4.1.1 Styrning och ledning

Rektorerna har ansvar för förskola och grundskola i de olika rektorsområdena, rektor och expeditionen är placerad i skolans lokaler men med närhet till de förskolor som ingår i rektorsområdet.

På förskolorna har man utvecklat det strukturerade kvalitetsarbetet och den egna kvalitetsredovisningen ges en aktiv roll i arbetet genom att man bygger arbetet på föregående läsårs "åtgärder för förbättring". På de förskolor där rutinerna för analys och kvalitetsarbete tidigare varit otydliga och ostrukturerade har ledningen arbetat målmedvetet för att styra upp detta.

Två dagar per år är förskolan stängd för kompetensutveckling, planering, uppföljning och utvärdering.

Under läsåret 2009-2010 har kommunen klarat full behovstäckning (barnomsorg inom fyra månader) inom barnomsorgen.

4.1.2 Kostnad

Kostnader förskola (exklusive lokaler)/per barn

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun grupp
105 800	89 800	106 400	93 000	107 100	96 700	105 700		98 555	

Kostnaden per inskrivet barn är stor i förhållande till kommungruppen. En orsak till att verksamheten i vår kommun är dyr är att den är uppdelad på många små enheter.

4.1.3 Personaltäthet och barngruppens storlek

Personaltäthet (barn per anställda) Källa: Skolverket och SCB

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
5,0	5,2	5,3	5,3	5,2	5,3	5,1	5,4	5,6	5,6

Antal barn i förskola

Oktober 2006	Oktober 2007	Oktober 2008	Oktober 2009	Oktober 2010
359	394	394	383	388

Rektorsområde	Antal barn Oktober 2009	Antal barn Oktober 2010
Vallsjö	64	70
Hägne	97	110
Ljunga	55	54
Rörvik	35	38
Stockaryd	45	31
Vrigstad	87	85

I kommunens förskolor har all personal utbildning för verksamheten. 71 procent är förskollärare och 29 procent barnskötare.

4.1.4 Lokaler och miljö

De flesta förskolor i kommunen är välutrustade, ofta finns tillgång till en stimulerande utemiljö med naturen tätt in på knutarna.

Alla lägenhetsförskolor är däremot inte utformade så att de möjliggör en varierad pedagogisk verksamhet som stödjer både enskilda barns utveckling och lärande och grupprocessen. På några förskolor är utemiljön inte anpassad för förskoleverksamhet.

Vid placering av barnen tas i möjligaste mån hänsyn till lokalernas beskaffenhet, barngruppens storlek, barnens närvarotimmar, barnens ålder och kön samt barnens behov av stöd.

4.2 Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

För att underlätta för kommunens förskolor att bedöma graden av måluppfyllelse/kvalitetsnivå och för att skapa struktur i analys- och åtgärdsarbetet har en gemensam självvärdering/nulägesanalys använts.

Självvärderingen är baserad på de kvalitetsområden som finns angivna i Skolverkets allmänna råd för förskolan.

På förskolorna har man i arbetslagen diskuterat de olika kvalitetsområdena och graden av måluppfyllelse.

4.2.1 Utveckling och lärande

Den dagliga verksamheten på förskolorna diskuteras och utvecklas kontinuerligt utifrån läroplanen för förskolan.

Hos större delen av personalen är medvetenheten hög om förskolans uppdrag, om syftet med olika delar i verksamheten och syftet med valet av arbetsformer. Förskoleverksamheten genomförs med tydlig koppling till läroplanen. Verksamheten stödjer och stimulerar barnens utveckling och lärande samt deras självtillit och lust att lära. Förskoleverksamheten uppvisar i huvudsak en god miljö där både omsorg och lärande får utrymme.

Barnen har fått ett större inflytande över verksamheten och genom den pedagogiska dokumentationen ser de sina framsteg. Pedagogerna har medvetet arbetat med att utveckla verksamheten så att den leder till mer diskussioner mellan barnen och personalen som förstärker barnens språkutveckling. Personalen upplever att genom den pedagogiska dokumentationen har föräldrarna blivit mer intresserade och delaktiga i förskolans verksamhet. Verksamheten har blivit mer synliggjord för både barn och föräldrar.

Leken ges ett stort utrymme i förskolorna och pedagogerna arbetar för att skapa stimulerande lekmiljöer och material som inspirerar och utmanar barnen till lek. Leken används som ett medel såväl i arbetet med barngruppen som i arbetet med enskilda barns utveckling och lärande.

För att leken ska utvecklas försöker personalen ge den tillräckligt med tid och utrymme under dagen, med så få avbrott som möjligt.

Flera förskolor arbetar mer medvetet med matematiken i vardagen och hur de synliggör den i vardagen. Matematiska begrepp används i leken.

Uppföljning visar att genom att personalen följer och dokumenterar barns lek får de värdefull kunskap om både det enskilda barnets utveckling och lärande och om processerna i barngruppen.

4.2.2 Normer och värden

I förskolans verksamhet är värdegrunden generellt sett väl förankrad och genomsyrar arbetet i verksamheten. Förskolorna redovisar hur de på ett medvetet sätt prioriterar värdegrundsarbetet och stödjer barnens utveckling inom området och att de kan att arbetet ger resultat. Fokus läggs på barnens positiva sidor. Personalen arbetar för att stärka barnens självkänsla genom att samtala i barngrupperna och genom att uppmuntra barnen. De arbetar för att skapa en miljö där barnen kan känna att de kan lita på de vuxna. De är goda förebilder och arbetar för att förstärka det positiva i barnens handlande och lyssnar på och uppmärksammar alla barnen.

Förskolorna ger barnen möjlighet att utveckla normer och värden som ligger i linje med läroplanen.

Tidigare år har flera förskolor haft jämställdhet som prioriterat område och man fortsätter detta arbetet för att motverka traditionella könsroller. Personalen arbetar medvetet med att ge flickor och pojkar lika stort inflytande och utrymme. Förskolans personal strävar efter att möta varje barn utifrån deras förutsättningar och erbjuder samma aktiviteter till pojkar och flickor.

Barns delaktighet och inflytande tas tillvara på olika sätt i verksamheten och blir utgångspunkt för förbättringsarbete. På de flesta förskolorna arbetar man aktivt med barnens delaktighet genom att tillvarata barnens nyfikenhet, intressen, förslag och idéer. Barnen får vara med och bestämma efter ålder och förmåga och de regler man har får barnen vara med och ta fram.

Barns inflytande kommer till uttryck i såväl den fria leken som mer preciserade arbetsformer. Framförallt i de dagliga rutinerna kan barnen genom direkt påverkan utöva inflytande. Man uppger dock att barngruppens storlek ibland begränsar barnens möjlighet till inflytande.

4.2.3 Barn i behov av särskilt stöd

När det gäller barn i behov av särskilt stöd finns en resursavdelning där pedagogerna har en bred kompetens för att ta emot dessa barn. I kommunen finns tal/specialpedagog med kommunövergripande uppdrag. Specialpedagogen stödjer rektor med att organisera för barn i behov av särskilt stöd. På gruppnivå stödjer specialpedagogen personal och arbetslag. På individnivå arbetar specialpedagogen tillsammans med personal och vårdnadshavare direkt med enskilt barn. Personalen upplever att de får bra stöd.

Samverkan mellan BVC och förskolans specialpedagoger har fortsatt utvecklats positivt. Det gäller även samarbetet med barnhabiliteringen och landstingets logoped.

I förskolorna har all personal använt TRAS (tidig registrering av språkutveckling) för att registrera barns språkutveckling.

På en del förskolor upplever personalen att det är svårt att tillgodose alla barns behov då grupperna är för stora.

4.2.4 Samverkan mellan förskola och hem

Personalen i förskolorna arbetar aktivt för att skapa ett bra samarbete med hemmen.

Personalen bedömer att de har en bra daglig kontakt med barnens föräldrar vid hämtning och

lämning. De för samtal om barnets trivsel, utveckling och lärande. Personalen informerar vad som skall hända och vad som har skett genom till exempel dagbok i tamburen och pedagogisk dokumentation. Personalen upplever att föräldrarna genom den pedagogiska dokumentationen har blivit mer intresserade och delaktiga i förskolans verksamhet.

Utvecklingssamtal med föräldrarna erbjuds minst en gång per läsår och har inarbetade och bra rutiner för inskolning av nya barn.

Förskolorna har föräldramöten. Vissa förskolor har föräldraråd, andra har föräldraföreningar, i vissa fall för rektorsområdet där även skolan ingår.

4.2.5 Hälsa och livsstil

Förskolorna redovisar arbetsprocesser som pågår inom området livsstil och hälsa, de eftersträvar en harmonisk och lugn miljö med tillgång till rörliga aktiviteter.

En av kommunens förskolor Skogsmusen, har profilering mot miljö och utomhusverksamhet och flera förskolor har haft detta som prioriterat område att utveckla under året.

Den ökade aktiviteten utomhus i flera förskolor visar att barnen har utvecklat sin motorik och blivit bättre på att röra sig i utomhusmiljön.

Samtliga förskolor har fysisk aktivitet inplanerad i den dagliga verksamheten.

När det gäller kosten i förskolan har stora förbättringar skett de senaste åren.

Förskolorna serverar sällan eller aldrig glass, fruktkräm/soppa, chips/popcorn, kakor/tårta eller godis.

Bedömning: Måluppfyllelsen är god.

Verksamheten har under de senaste åren fått ett bättre och mer utvecklat kvalitetsarbete och en tydligare koppling till förskolans läroplan.

4.3 Åtgärder för utveckling

- Förbättra lokaler och miljö för tätortens mindre förskolor.
- Skapa bättre möjligheter för reflektion och pedagogiska diskussioner i arbetslagen.
- Förbättra överlämningsrutinerna mellan förskola/förskoleklass och fritidshem.
- Utveckla samarbetet och samverkan mellan förskola och skola.

5 Familjedaghem

5.1 Förutsättningar

5.1.1 Styrning och ledning

En rektor är ansvarig för dagbarnvårdarna i ytterområdet och en rektor är ansvarig i Sävsjö tätort.

5.1.2 Kostnad

Total kostnad familjedaghem/barn

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
77 630	77 820	66 900	81 600	75 100	88 900	66 800		73 200	

5.1.3 Personaltäthet och barngruppens storlek

Antal barn i familjedaghem

Oktober 2006	Oktober 2007	Oktober 2008	Oktober 2009	Oktober 2010
57	61	52	48	46

Personaltäthet (barn per anställd) Källa: Skolverket och SCB

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
5,2	5,1	6,1	5,1	5,4	5,1	6,6	5,3	6,3	5,3

I kommunen finns åtta dagbarnvårdare under läsåret 2009/2010. Tre var placerade i Södra rektorsområdet (Stockaryd) och fem i Sävsjö tätort. En dagbarnvårdare är utbildad förskollärare, fem är utbildade barnskötare och två har annan utbildning.

I tätorten finns tillgång till en gemensam lokal där dagbarnvårdarna träffas med sina barngrupper några dagar i veckan.

6 Öppna förskola

6.1 Förutsättningar

Den öppna förskolan startade på Familjecentralen i april 2008.

En av rektorerna på Östra rektorsområdet ansvarar över den öppna förskolan. En förskollärare är anställd på 75 procent.

Lokalerna är något små i förhållande till antalet besökare.

Verksamheten har öppet fyra dagar per vecka, dels för babycafé för föräldrar med barn 0-1 år och dels för föräldrar med barn 0-6 år.

6.2 Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

På öppna förskolan knyts ständigt nya kontakter mellan barn och vuxna. Det är en god stämning i de olika grupperna, vilket också visar sig genom att de flesta familjerna återkommer. Under våren 2010 var antalet besökare mycket stort i samtliga grupper. Efter sommaren sjönk antalet besökare något i grupperna för de större barnen medan besöksantalet ökade på babycaféet.

Några barn och föräldrar behöver lite extra stöd för att våga ta för sig i gruppen. Det är viktigt att förskolläraren stöttar och ser till att de får utrymme på sina egna villkor. Flera föräldrar har utökat sitt nätverk genom att de har träffat nya vänner på öppna förskolan. Detta har lett till att föräldrarna umgås även utanför öppna förskolan. Många föräldrar uttrycker att öppna förskolan blir en naturlig mötesplats för alla barnfamiljer.

Förskolläraren ger stöd och råd till föräldrarna för att ge dem trygghet i deras föräldraroll.

Hon arbetar också för att få föräldrarna att inse hur stor resurs de är för varandra.

När den gemensamma kunskapen inte räcker till hänvisas föräldrarna till andra verksamheter på Familjecentralen såsom BVC, psykolog och familjepedagogerna.

Verksamheten har utvecklat ett positivt samarbete med MVC och BVC. Samarbete har också upprättats med bibliotek, folktandvård, förskoleverksamhet och socialtjänstens flyktingsamordnare.

Tillsammans med Röda korset har anordnats en barnolycksfallskurs.

I samverkan med familjepedagogerna har förskolläraren startat en grupp för föräldrar och barn med svagt nätverk. De träffas en gång/vecka. Syftet med gruppen är att föräldrarna så småningom kan känna sig trygga med att gå i öppna förskolans andra grupper.

Antalet besökare med invandrabakgrund har ökat något men man behöver fortfarande leta efter nya sätt att nå denna grupp.

Bedömning: Den öppna förskolan har kunnig och engagerad personal som under året har byggt upp verksamheten med en god måluppfyllelse utifrån Skolverkets allmänna råd för den öppna förskolan.

6.3 Åtgärder för utveckling.

- Utveckla olika sätt att locka fler föräldrar och barn med invandrabakgrund till familjecentralen.

7 Förskoleklass

7.1 Förutsättningar

7.1.1 Kostnad förskoleklass (exklusive lokaler)/per elev

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
27 700	38 000	32 000	40 100	23 200	40 200	38 200		34 100	

Kostnaden per barn är lägre 2010 jämfört med 2009, vilket beror på att det varit färre antal klasser under 2010 än 2009 och resurserna har kunnat nyttjas på ett bättre och effektivare sätt.

7.1.2 Personaltäthet och barngruppens storlek

Antal elever i förskoleklass

2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
106	94	129	122	108

Rektorsområde	Oktober 2008 Antal barn	Oktober 2009 Antal barn	Oktober 2010 Antal barn
Vallsjö	19	24	17
Hägne	35	31	19
Ljunga	13	10	14
Rörvik	15	15	16
Stockaryd	22	23	21
Vrigstad	25	19	21

Personaltäthet, (antal årsarbetare/100 elever) Källa: Skolverket och SCB

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
6,2	6,7	6,7	7,0	4,9	6,8	5,4	6,9	5,9	6,6

All personal i förskoleklassen är utbildade förskollärare. Flera av förskollärarna i förskoleklassen arbetar viss del av sin tjänst i grundskolan eller i fritidshemsverksamheten. En förskolekonsulent är anställd för att arbeta i samtliga kommunens förskoleklasser. Förskoleklassens verksamhet är integrerad i grundskolans verksamhet. Lokalerna är väl anpassade för verksamheten.

Lärartätheten per elev har ökat mot föregående år vilket till viss del beror på att antalet barn varit jämnt fördelat över kommunens skolor med en klass på varje skola.

7.2 Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

I samtliga förskoleklasser i kommunen kartlägger förskolekonsulenterna barnens utveckling. Förskolekonsulenterna handleder sedan personalen i arbetet och arbetar också själv med de barn som behöver extra stöd.

Förskoleklassen har gjort kartläggningen på alla sina barn enligt "God läsutveckling".

För att följa barnens läsutveckling har flera av skolorna under året börjat använda ”Nya språket lyfter”, pedagogerna uttrycker att det är enklare att använda i klasserna och ger en bra bild över barnens utveckling.

På de flesta rektorsområden finns en god samverkan mellan personalen i förskoleklass, skola och fritidshem. Ett genomtänkt arbete bedrivs kring lekens betydelse för inläring och personalens olika kompetens tas tillvara. Man har på de flesta skolor Livskunskap schemalagt och arbetar med det varje vecka. På de flesta skolor ligger verksamhetens tyngdpunkt mellan förskolans pedagogik och grundskolans. På några rektorsområden arbetar förskoleklassens elever inom valda delar tillsammans med eleverna i de tidiga årskurserna. Några skolor har ett system där personalen i förskoleklassen följer med eleverna till år 1 för att skapa en kontinuitet, samt för att ta till vara personalens kunskap om barnens olika förutsättningar och behov.

Bedömning: Förskoleklassens verksamhet bedöms leva upp till skollagens krav att stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång.

7.3 Åtgärder för utveckling

Åtgärderna för utveckling från 2009 för verksamheten förskoleklassen, behöver fortsatt utvecklas.

- Tydliggöra förskoleklassens arbete och resultat i kvalitetsarbetet.
- Prioritera kompetensutvecklingsinsatser för personal inom förskoleklassen

8 Skolbarnomsorg

8.1 Förutsättningar

8.1.1 Kostnad

Kostnad fritidshem exklusive lokaler/per barn

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
35 300	29 300	33 600	29 800	34 800	30 600	30 400		34 700	

8.1.2 Personaltäthet och barngruppens storlek

Antal barn i fritidshem

Oktober 2006	Oktober 2007	Oktober 2008	Oktober 2009	Oktober 2010
365	355	368	361	361

Rektorsområde	Oktober 2009 Antal barn	Oktober 2010 Antal barn
Vallsjö	73	72
Hägne	92	82
Ljunga	34	33
Rörvik	29	38
Stockaryd	62	62
Vrigstad	71	74

Personaltäthet (barn per årsarbetare). Källa: Skolverket och SCB

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun grupp
18,1	17,8	17,3	18,3	17,6	18,4	16,3	18,8	14,7	20,0

Personalen i fritidshemmen är till största delen utbildade fritidspedagoger eller förskollärare och några är barnskötare. En del av fritidspedagogernas anställning är förlagd i grundskolan. Vissa fritidspedagoger har lektioner i skolan och andra är med som stöd i olika klasser. Gruppstorleken på fritidshemmen varierar stort beroende på vilka förutsättningar som finns när det gäller lokaler och miljö.

Antal barn per årsarbetare har minskat 2010, vilket är positivt då det i motsvarande kommungrupp är en tydlig ökning och varit i många år. Det är dock viktigt att säkerställa att fritidspedagogerna och rektorerna prioriterar fritidshemmets verksamhet och att resurserna används som de redovisas.

Lokalernas utformning för möjlighet till en varierad pedagogisk verksamhet ges olika förutsättningar inom kommunen.

Två dagar per år är fritidshemmen stängda för kompetensutveckling, planering, uppföljning och utvärdering.

En utvecklingsgrupp med representanter från varje rektorsområde arbetar för att utveckla fritidshemmets verksamhet. Denna grupp leds av en fritidspedagog med nedsättning för uppdraget.

8.2 Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

För att på ett mer likvärdigt sätt bedöma graden av måluppfyllelse i kommunens fritidshem och för att skapa struktur i analys- och åtgärdsarbetet har en gemensam självvärdering/nulägesanalys använts.

Självvärderingen är baserad på de kvalitetsområden som finns angivna i Skolverkets allmänna råd för fritidshem.

På samtliga fritidshem har man i arbetslagen diskuterat de olika kvalitetsområdena och graden av måluppfyllelse. Fritidshemmens centrala utvecklingsgrupp har gjort en sammanställning av samtliga fritidshems bedömningar och utarbetat förslag till gemensamma utvecklingsområden.

Samtliga fritidspedagoger i kommunen har kompetensutvecklats inom "Lärares yrkesetik" och utomhuspedagogik.

8.2.1 Fritidshemmets uppdrag

Personalen arbetar aktivt med att förena omsorg och pedagogik som stödjer barnets fysiska, intellektuella, sociala och emotionella utveckling.

Genom att erbjuda varierat arbetsmaterial och inspirera till att testa nya saker stimuleras barnens aktivitet och kompetenser.

Fritidshemmens verksamhet strävar efter att utveckla barnens sociala kompetens i alla delar av arbetet genom att arbeta med förtroende, respekt och samspel.

I de enkäter som genomförts upplever barnen att de trivs bra och är nöjda med den verksamhet som bedrivs på fritidshemmen.

På flera rektorsområden har samarbetet mellan skola och fritidshem utvecklats, inte minst när det gäller att samverka och förbättra rutinerna och informationen inför utvecklingssamtalen. Det är viktigt att se hela barnets/elevens skoldag och använda den kunskapen för att utveckla varje enskild elev.

8.2.2 Normer och värden

Normer och värden är ett prioriterat utvecklingsområde på fritidshemmen.

Fritidshemmen ger barnen möjlighet att utveckla normer och värden som ligger i linje med läroplanen. Verksamheten präglas av att barnen ska känna sig trygga, utveckla relationer med både kamrater och vuxna, respektera varandra och utveckla olika kompetenser och förmågor. Personalen bedömer att verksamheten i stor utsträckning strävar efter att se det unika hos varje barn och att de arbetar medvetet med att olikheterna i grupperna ska ses som en tillgång.

8.2.3 Jämställdhet mellan flickor och pojkar

Samtliga fritidshem har en jämställdhetsplan som är framtagen tillsammans med skolan.

Personalen diskuterar hur den pedagogiska miljön kan utformas för att stärka jämställdhetsarbetet. Flera fritidshem strävar mot att jämställdhet mellan flickor och pojkar ska bli integrerad i verksamheten.

Flera fritidshem redovisar att de i högre grad än tidigare arbetar med att tydliggöra beteende och synsätt ur ett genusperspektiv, men att det fortfarande är ett område som bör vidareutvecklas.

8.2.4 Hälsa och livsstil

Hälsa och livsstil är ett prioriterat utvecklingsområde på många fritidshem. Man försöker tydliggöra helheten och sambanden kring kost, motion, hälsa och livsstil.

Flera fritidshem har prioriterat barnens behov av aktiviteter och rörelser. Personalen ser tydliga positiva förändringar i barnens inställning till aktiviteter utomhus och fysiska aktiviteter. Det har genomförts medvetna satsningar på att köpa in material som stimulerar till aktivitet och utelek.

Att ge barnen näringsrik frukost och mellanmål och att ge barnen förståelse för kostens betydelse har också varit prioriterat på flera av fritidshemmen. Flera av fritidshemmen beskriver att man förändrat firandet kring födelsedagar, förändringen består oftast i att man inte firar med sötsaker utan istället med något nyttigare alternativ.

Bedömning: Skolbarnsomsorgen bedrivs med en tydlig koppling till läroplanens mål och har under de senaste åren fått en tydligare koppling till Allmänna råden för fritidshem. Av de utvecklingsområden som framkom i 2009 års kvalitetsredovisning har det skett en utveckling inom flera områden, bland annat har kvalitetsarbetet utvecklats, personaltätheten är högre och samverkan har utvecklats till viss del men det är viktigt att fortsätta följa upp och utveckla vidare kring samverkan mellan grundskola och fritidshem.

8.3 Åtgärder för utveckling

- Förbättra överlämningsrutinerna mellan förskola/förskoleklass och fritidshem.
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att fritidshemmens verksamhet och utveckling blir synliga och tydliga.
- Utveckla samarbetet och samverkan mellan fritidshem, skola och förskola och följa upp i vilken utsträckning som fritidshemmet är ett komplement till skolans måluppfyllelse.

9 Grundskolan

9.1 Förutsättningar

9.1.1 Kostnad grundskola (exklusive lokaler)/per elev

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
67 500	70 400	74 600	74 800	65 400	63 200	60 400		60 400	

9.1.2 Antal elever i grundskola

2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
1 277	1 203	1 106	1106	1063

Rektorsområde	Oktober 2008 Antal elever	Oktober 2009 Antal elever	Oktober 2010 Antal elever
Vallsjö	141	176	165
Hägne	154	170	165
Ljunga	85	46	38
Rörvik	187	191	175
Stockaryd	83	92	98
Vrigstad	129	134	127
Hofgård	319	298	294

9.1.3 Personaltäthet Källa: Skolverket och SCB

	Läsåret 2007/2008		Läsåret 2008/2009		Läsåret 2009/2010		Läsåret 2010/2011	
	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun Grupp	Sävsjö	Kommun grupp
Grundskola Lärare per 100 elever	8,4	8,8	8,4	9,0	7,9	8,4	7,8	8,7

Lärartätheten har minskat under det senaste året i grundskolan. Personalen är i hög omfattning kompetent och behörig. 91 procent av lärarna har pedagogisk utbildning. Resurser i form av lokaler och läromedel varierar.

9.2 Kunskap

9.2.1 Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

Här har vi valt att lyfta fram tre områden i verksamheten, Språk-, läs- och skrivutveckling, Matematikutveckling och IUP-processen med skriftliga omdömen.

Språk-, läs- och skrivutveckling

Under ht 2009 samlades resultaten från de nationella proven i svenska för åk 3 in från samtliga skolor. Resultaten sammanställdes utifrån om eleverna nått kravnivån på provet och om eleverna nått kravnivån utifrån lärarens bedömning. Därefter gjordes en analys av vilka delprov som eleverna lyckades bra med respektive de delar som behövde utvecklas. Proven visade på att behoven att utveckla var:

- tal och samtal
- språkets form
- läsförståelse

Läs- och skrivutvecklarna deltog under hösten 2009 i föreläsningsserierna som LUC och RUC i Växjö anordnade angående aktuell forskning. Aktuell litteratur köptes in och lästes. De deltog i en föreläsningsserie med fyra träffar som Nationellt centrum för språk, NCS, hade ordnat i Stockholm och informerades om ”Nya språket lyfter” och diagnosmaterialet ”Diamant” i Malmö. De har även deltagit i en uppföljande konferens om läs- och skrivutveckling i Stockholm NCS och i en läs- och skrivkonferens i Skolportens regi i Göteborg under 2 dagar.

Under senare delen av ht 2009 genomfördes en information till samtliga skolor vid 4 tillfällen kring ”Nya språket lyfter”, föreläsningarna i LUC och RUC, aktuell litteratur och en genomgång av resultaten av NP åk 2009.

Vårterminen 2010 genomförde läs- och skrivutvecklarna en studiecirkel med ca 12 deltagare vid 4 träffar utifrån boken ”Stärk språket- stärk lärandet” av Pauline Gibbons. Boken tar upp ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråks elever i klassrummet, men är även en bra handledning för arbetet med alla elever i behov av att utveckla sitt språk, speciellt att tala och samtala. Detta blev också ett samarbete med ett projekt som riktade sig till elever med svenska som andraspråk och hur man kan utveckla deras matematik- och språkkunskaper.

Aktuell litteratur köptes in under vt 2010 och lämnades till pedagogerna på skolorna.

Skolorna fick också möjlighet att beställa material och läromedel som man gärna ville pröva med medel från Läs- och skrivprojektet.

Lärarna upplever att de olika diagnoser och övriga tester som används i kommunen ger en tydlig och bra information om var eleven befinner sig.

Matematikutveckling

Under läsåret 2009/2010 har fortsatta kommunövergripande satsningar gjorts på matematikundervisningen. Huvudsyftet har varit att öka kvalitén på matematikundervisningen för att därmed nå högre måluppfyllelse i ämnet matematik. Satsningarna har varit beroende av ett kommunövergripande matematiknätverk. I nätverket ingår matematiklärare från varje skolenhet. Nätverket drivs av kommunens matematikutvecklare vilka löpande får utbildning och handledning av Nationellt Centrum för Matematikundervisning (NCM) samt från Skolverket.

Insatserna inom satsningarna har i stora delar varit finansierade av statliga bidrag. Kommunen har tilldelats ekonomiska medel från den statliga läsa, skriva, räkna-satsningen 2009 och från den statliga matematiksatsningen 2009. I huvudsak riktades insatserna vad avser matematik i läsa, skriva, räkna –satsningen mot laborativ matematik. Insatserna som avsåg bidraget från den statliga matematiksatsningen 2009 riktades i huvudsak mot matematikundervisning i ett flerspråkighetsperspektiv. Syftet var att öka måluppfyllelsen i matematik för flerspråkiga elever.

Insatser i laborativ matematik gällde investeringar i laborativt material till varje skolenhet. Investeringarna kompletterades med utbildning om materialet i matematiknätverket. Utbildningen genomfördes i samband med en studiecirkel i matematik, Förstå och användta tal – en handbok. Deltagare i studiecirkeln var skolenheternas s.k. matematikinspiratörer. Studiecirkeln pågick regelbundet under läsåret och leddes av matematikutvecklarna.

Ett viktigt moment i insatserna inom bidraget från den statliga matematiksatsningen 2009 var att medvetandegöra pedagoger om flerspråkighetsperspektivet i matematikundervisning. Detta genomfördes med hjälp av en kommunövergripande föreläsning av Madeleine Löwing, som även informerade om skolverkets diagnosmaterial Diamant.

Flerspråkighetsperspektivet i matematikundervisningen var även ett centralt fokus när en arbetsgrupp från kommunen besökte matematikbiennalen. Arbetsgruppen bestod av förskollärare, lärare i förskoleklass och grundskola, specialpedagoger, matematiknätverket samt en rektor.

Under vårterminen hölls ett seminarium om flerspråkighetsperspektivet i matematikundervisning. Seminariet leddes av Wiggo Kilborn. Deltagare var skolledare, matematiknätverket, matematiklärare och modersmåls lärare. Seminariet resulterade i en senare satsning på aritmetiken i matematikundervisningen.

Innehållet i insatserna i bidraget från den statliga matematiksatsningen 2009 utgjorde en grund till ansökan gällande bidrag från den statliga matematiksatsningen 2010. Utvecklingsområden i arbetet mot högre måluppfyllelse i matematiken berör precis kunskapskartläggning, tätare kunskapskontroller, strukturerad arbetsplanering, kompetensutveckling i aritmetik samt en utvidgning av matematiknätverket i syfte att nå varje klassrum.

IUP-processen med skriftliga omdömen

Träffar har utförts regelbundet med IUP-gruppen. I gruppen finns representanter från varje kommunal skola. Det har framför allt arbetats med tre olika moment inom IUP-processen: Matriser färdigställdes i alla ämnen under början av hösten 2009. Matriserna används till att bedöma elevernas olika förmågor. Dessa används som underlag till det skriftliga omdömet. En mall för att kunna skapa pedagogiska planeringar av olika ämnesområden har gjorts. Under oktober 2009 gjorde Bernt Friberg tillsammans med lärare från Grönkullaskolan flera skolbesök hos oss för att föreläsa om deras arbete med IUP, skriftliga omdömen och bedömningsmatriser.

Under våren 2010 besökte personal från Grönkullaskolan många olika arbetslag för att stötta arbetet med den lokala pedagogiska planeringen. Blanketter för individuella mål (överenskommelser) och skriftliga omdömen flyttades över i ett digitalt verktyg under våren 2010.

Vi har ett gemensamt dokument där vi skriver de skriftliga omdömena samt överenskommelserna mellan hem och skola,

Den individuella utvecklingsplanens roll för dokumentation av respektive elevs lärande och personliga utveckling upplevs som viktig. Läroplanen och kursplanerna har blivit mer levande i arbetet i och med de individuella utvecklingsplanerna och det påbörjade arbetet med skriftliga omdömen.

En uppföljning visar att de flesta elever, föräldrar och lärare upplever IUP som något positivt och värdefullt.

9.2.2 Åtgärder för utveckling

De åtgärder som föreslogs i 2009 års redovisning är åtgärder som ständigt kan utvecklas. Flera av dessa finns därför även med i årets kvalitetsredovisning.

- För att förstå kopplingen mellan process och resultat måste resultatet sättas i relation till sättet att arbeta.
- Olika arbetsätt och arbetsformer i skolan bör bli föremål för en ständigt pågående pedagogisk diskussion som utgår från elevernas och skolans måluppfyllelse.
- Ge möjlighet för lärare att mötas i ett F-9-perspektiv för att utbyta tankar och erfarenheter av kunskapsbedömning och betygsättning
- Utveckla arbetet med IUP med skriftliga omdömen samt Lokal Pedagogisk Planering.
- Höja kompetensen inom området bedömning, betygsättning och utvärdering av lärandet.
- För att öka vårdnadshavarnas möjlighet till delaktighet inför utvecklingssamtal bör de få tillgång till vårt digitala verktyg, vilket har prövats med gott resultat i flera klasser.
- Följa upp elevernas fortsatta utveckling efter att de lämnat sina respektive skolor.

9.3 Måluppfyllelse

9.3.1 Resultat av nationella prov år 3

Redovisningen omfattar andelen (procent) elever som inte nått målen i nationella ämnesproven för år 3.

Svenska

Skola	2009	2010
Vallsjö/Ljunga	28	31
Hägne	22	31
Rörvik	11	0
Stockaryd	22	17
Vrigstad	22	11

Matematik

Skola	2009	2010
Vallsjö/Ljunga	26	41
Hägne	26	35
Rörvik	6	9
Stockaryd	33	33
Vrigstad	22	22

Kommentar: 2010 är andra året som nationella prov i matematik och svenska genomförs. Skolornas resultat på ämnesproven i svenska varierar stort, både jämfört med varandra och jämfört med 2009 års resultat. En skola har alla elever klarat ämnesprovet i Svenska och tre av skolorna har förbättrat resultaten från 2009. I flera fall har elever som inte nått målen klarat alla utom ett av delproven.

Resultatet för eleverna i ämnesprovet i matematik är generellt sämre än föregående år, för två av skolorna är resultatet detsamma som 2009 medan de andra tre skolorna uppvisar sämre resultat än 2009. Det framgår av analysen att många elever klarat alla delprov utom ett och redovisade resultat ger en mer negativ bild än vad upplevelsen av elevernas kunskaper är. Skolorna beskriver att det finns insatser och att resurser används till de elever som inte nått målen på de nationella proven.

9.3.2 Resultat av nationella prov år 5

Redovisningen omfattar andelen (procent) elever som inte nått målen i nationella ämnesproven för år 5.

Svenska

Skola	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vallsjö	19	14	30	13	14	11	Vallsjö/Ljunga: 17	28
Hägne	15	0	7	3	14	4	6	15
Ljunga	0	7	18	0	16	13	-	-
Rörvik	31	5	8	0	8	25	0	7
Stockaryd	0	26	10	13	7	29	0	13
Vrigstad	3	4	6	0	11	33	17	25
Totalt	11	8	14	6	12	19,2	11	22

Matematik

Skola	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vallsjö	18	22	43	29	14	43	Vallsjö/Ljunga: 31	15
Hägne	20	9	28	7	14	4	15	23
Ljunga	4	0	9	5	16	20	-	-
Rörvik	12	5	25	11	15	25	15	21
Stockaryd	0	23	25	17	7	12	0	13
Vrigstad	6	23	33	4	11	38	9	17
Totalt	11	13	29	14	13	23,7	17	18

Engelska

Skola	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vallsjö	9	22	33	8	14	6	Vallsjö/Ljunga: 17	13
Hägne	20	15	28	22	30	4	15	15
Ljunga	0	0	5	5	9	13	-	-
Rörvik	25	10	8	5	7	0	0	7
Stockaryd	5	23	5	13	7	12	0	20
Vrigstad	9	15	18	17	15	17	13	17
Totalt	11	13	18	12	14	8,7	13	14

Kommentarer: Skolornas resultat på de nationella proven varierar mellan varandra och i alla tre ämnena har resultaten försämrats jämfört med 2009. Svenska uppvisar den största skillnaden i det totala resultatet medan de andra ämnenas resultat är i paritet med 2009.

Svenska

På en skola har samtliga elever nått målen i området läsförståelse, på alla de andra skolorna har läsförståelse varit det område som flest elever inte nått målen i. På den skolan där alla

elever klarade läsförståelsen har det gjorts riktade och medvetna satsningar inom området under flera års tid vilket gett mycket bra resultat.

Matematik

En skola har förbättrat sina resultat jämfört med 2009. Fortfarande är resultaten dock betydligt bättre än 2008. De flesta av de elever som inte klarade ämnesprovet har klarat alla områden utom ett. Kompetensutvecklingsinsatser inom matematiken har påbörjats men det är för tidigt att se resultatet av dem än.

Engelska

En skola har förbättrat sina resultat jämfört med 2009. Det totala resultatet i kommunen varierar mellan 9 och 18 % från 2003 till 2010, engelska är därmed det ämne som varierar minst jämfört över tidsperioden.

Samtliga ämnen:

Skolornas redovisade resultat i samtliga ämnen för år 5. Redovisningen omfattar andelen (procent) elever som nått målen i respektive ämne.

Skola	Bd	En	Hk	Id	Ma	Mu	NO	Sl	SO	Sv
Vallsjö	100	90	100	100	95	100	100	100	100	65
Ljunga	95	84,5	100	78	74	95	95	95	78	79
Hägne	100	85	100	100	77	100	100	100	100	85
Rörvik	100	88	100	100	69	100	94	94	75	75
Stockaryd	100	83	100	100	83	100	100	100	92	75
Vrigstad	96	80	100	96	75	88	96	96	92	75
Totalt										

9.3.3 Resultat av nationella prov år 9

Redovisningen omfattar andelen (procent) elever som inte nått målen i nationella ämnesproven för år 9. Jämfört med kommungrupp "Varuproducerande".

Svenska

Skola	2007	2008	2009	2010
Hofgård	-	-	6	15
Rörvik	-	-	19	9
Totalt	5	4	9	11
Varuprod.	5	4	4	6

Matematik

Skola	2007	2008	2009	2010
Hofgård	-	-	23	23
Rörvik	-	-	30	12
Totalt	25	21	25	20
Varuprod.	18	18	14	19

Engelska

Skola	2007	2008	2009	2010
Hofgård	-	-	13	11
Rörvik	-	-	6	5
Totalt	12	7	12	10
Varuprod.	7	5	6	6

Kommentarer: Skolornas resultat på de nationella proven uppvisar inte några stora skillnader jämfört med 2009. Den största skillnaden återfinns i "Svenska" för Hofgårdsskolan och i "Matematik" för Rörviks skola. Totalt sett är det inga stora skillnader i kommunens resultat jämfört med 2009. Andelen elever som nått målen för nationella proven i Sävsjö är lägre än motsvarande kommungrupp men skillnaden är något lägre 2010 än 2009.

9.3.4 Relation mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9

Nedanstående tabell visar andel (procent) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg jämfört med resultat i nationella ämnesprov.

De nationella ämnesproven skall, enligt grundskoleförordningen, bland annat användas som stöd i betygsättning.

	Hofgårdsskolan			Rörviks skola			Kommun			Riket		
	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg jämfört med resultat i nationella ämnesprov.			Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg jämfört med resultat i nationella ämnesprov.			Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg jämfört med resultat i nationella ämnesprov.			Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg jämfört med resultat i nationella ämnesprov.		
År 2007												
Ämne	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Svenska	13,5	76,2	10,3	0,0	65,4	34,6	11,2	74,3	14,5	4,9	77,2	17,9
Matematik	5,4	69,0	25,6	0,0	60,7	39,3	4,5	67,5	28,0	1,1	70,4	28,4
Engelska	5,1	83,8	11,0	0,0	78,6	21,4	4,3	82,9	12,8	7,8	82,1	10,1
År 2008												
Ämne	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Svenska	9,6	80,0	10,4	12,0	72,0	16,0	10,3	77,6	12,1	6,0	78,9	15,2
Matematik	2,5	71,4	26,1	2,0	76,0	22,0	2,4	72,8	24,9	1,6	74,0	24,4
Engelska	8,7	83,5	7,8	12,0	78,0	10,0	9,7	81,8	8,5	7,2	84,1	8,7
År 2009	Hofgård Norr											
Ämne	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Svenska	4,8	81,0	14,3	2,7	78,4	18,9	5,0	83,0	12,1	4,4	77,3	18,2
Matematik	0,0	90,2	9,8	0,0	67,6	32,4	0,0	74,1	25,9	1,6	77,3	21,1
Engelska	2,5	92,5	5,0	0,0	85,3	14,7	2,2	84,7	13,1	5,8	83,4	10,9
	Hofgård Väster											
Svenska	6,5	87,1	6,5									
Matematik	0,0	67,2	32,8									
Engelska	3,2	79,4	17,5									
	Hofgård Öster											
Svenska	Ingen år 9											
Matematik	Ingen år 9											
Engelska	Ingen år 9											
År 2010												
Ämne	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Svenska	7,0	78,0	15,0	4,8	83,3	11,9	6,3	79,6	14,1	3,1	74,0	22,9
Matematik	-	81,4	18,6	2,4	81,0	16,7	0,7	81,3	18,1	1,0	72,6	26,4
Engelska	6,7	81,9	11,4	14,3	78,6	7,1	8,8	81,0	10,2	6,5	84,3	9,2

År 2010 finns på Hofgårdsskolan och Rörviks skola en ganska god överensstämmelse mellan elevens slutbetyg och resultat i nationella ämnesprov i svenska, matematik och engelska. Skolorna bedömer elevernas kunskaper i förhållande till resultaten på ämnesproven på ett likartat sätt, det ämne som skiljer sig mest åt mellan skolorna är engelska där Hofgård har bedömt 6,7 % lägre än resultaten på ämnesproven och Rörviks skola 14,3 %.

Jämfört med riket bedömer pedagogerna i Sävsjö kommun i större utsträckning i linje med resultaten på ämnesproven då man i genomsnitt i riket betygsätter betydligt högre än resultaten på ämnesproven.

Eftersom de nationella ämnesproven endast prövar några av kunskapsmålen finns det inga nationella föreskrifter om hur stor roll de nationella ämnesproven ska spela vid den slutliga betygsättningen.

9.3.5 Slutbetyg år 9

Meritvärde genomsnitt*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hofgårdsskolan	170,5	203,7	190,2	195,3	198,3	195,8	194,8	191,1	196
Rörviks skola	198,2	202,2	179,2	205,2	189,3	207,1	206,3	201,5	200,5
Varuproducerade kommuner	-	-	-	-	-	200,6	201,4	201,0	201,4
Riket	204,6	205,4	206,9	206,3	206,8	207,3	209,8	207,4	209,6

(* Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen (G=10, VG=15, MVG=20. Det möjliga maxvärdet för varje elev är 320).

Kommentar: Hofgårdsskolans genomsnittliga meritvärde har förbättrats sedan 2009 medan meritvärdet på Rörviks skola har sjunkit något. Det sammanlagda resultatet har ökat något och är i paritet med kommungruppen år 2010.

Genomsnittligt meritvärde	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Samtliga flickor	213,4	212,6	221,3	210,1	213,7	223,9
Samtliga pojkar	184,3	188,5	174,3	184,8	177,6	178,7

Vid en jämförelse mellan flickor och pojkar är flickornas meritvärde betydligt högre. Efter en liten utjämning 2008 ökar skillnaden i resultaten igen för 2009 och 2010.

9.3.6 Jämförelse av måluppfyllelse utifrån förutsättningarna mellan Sävsjö kommun och riket

	Andel Pojkar	Andel elever med utländsk bakgrund födda utomlands	Andel elever med utländsk bakgrund födda i Sverige	Föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå	Andel elever som uppnått målen	Modellberäknat värde	Avvikelse Residul
År 2007							
Rikssnitt	51 %	7 %	6 %	2,17	76 %	-	-
Sävsjö	57 %	12 %	5 %	1,97	68 %	72 %	-3
År 2008							
Rikssnitt	52	7 %	8 %	2,20	77 %	-	-
Sävsjö	48	5 %	2 %	1,98	66 %	74 %	-9
År 2009							
Rikssnitt	52	7%	9%	2,21	77%	-	-
Sävsjö	54%	6%	3%	1,98	59%	72%	-13
År 2010							
Rikssnitt	51 %	7 %	9 %	2,21	76%		
Sävsjö	48 %	7 %	3 %	2,06	71%	73%	-2

	Andel Pojkar	Andel elever med utländsk bakgrund födda utomlands	Andel elever med utländsk bakgrund födda i Sverige	Föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå	Genomsnittligt meritvärde	Modellberäknat värde	Avvikelse Residul
År 2007							
Rikssnitt	51%	7 %	6 %	2,17	207	-	-
Sävsjö	57%	12 %	5 %	1,97	198	197	1
År 2008							
Rikssnitt	52%	7 %	8 %	2,20	209	-	-
Sävsjö	48%	5 %	2 %	1,98	198	198	0
År 2009							
Rikssnitt	52 %	7 %	9 %	2,21	210	-	-
Sävsjö	54 %	6 %	3 %	1,98	194	194	0
År 2010							
Rikssnitt	51 %	7 %	9 %	2,21	209		
Sävsjö	48 %	7 %	3 %	2,06	203	198	5

Kommentar: Med hänsyn tagen till andel pojkar, antal elever med utländsk bakgrund som är födda utomlands, samt föräldrarnas genomsnittliga utbildningsnivå är andelen elever som uppnått målen i år 9 strax under modellberäknat värde. Vad gäller genomsnittligt meritvärde finns Sävsjö kommun över modellberäknat värde år 2010.

9.3.7 Jämförelse av måluppfyllelse i samtliga ämnen år 9

Ämne	Sävsjö 2008	Sävsjö 2009	Sävsjö 2010
Bild	96,5	95,5	95,4
Biologi	92,4	80,9	86,1
Engelska	91,8	87,9	88,7
Fysik	86,5	80,9	84,1
Geografi	85,9	89,8	88,1
Hem- och konsumentkunskap	92,9	91,1	90,7
Historia	85,9	86,0	86,8
Idrott och hälsa	91,8	90,4	88,1
Kemi	81,2	74,5	84,1
Matematik	90,6	86,6	86,1
Moderna språk, språkval	84,7	88,4	91,2
Musik	97,1	96,2	95,4
Religion	88,8	87,3	88,7
Samhällskunskap	86,5	91,7	89,4
Slöjd	95,9	94,3	95,4
Svenska	96,4	94,2	89,4
Svenska som andra språk	-	-	
Teknik	92,4	94,9	95,4

Kommentar:

Årets resultat jämfört med förra årets resultat är positiva, måluppfyllelsen är högre eller i paritet med 2009 års resultat i flertalet av ämnena.

I biologi, engelska, fysik, historia, kemi, teknik, moderna språk, religion och slöjd pekar siffrorna uppåt, i övriga är resultatet i paritet med förra årets resultat förutom i svenska, där resultatet är nästan 5 % lägre 2010.

70,9 procent av eleverna i år 9 i Sävsjö kommun har betyg i alla ämnen när de lämnade grundskolan våren 2010, vilket är en klar förbättring mot tidigare år. Medeltalet för riket för 2010 är 76,6 procent. För varuproducerande kommuner är medeltalet 75,6 procent.

Andel elever med betyg i samtliga ämnen			
År	Sävsjö kommun	Varuprod kommuner	Riket
2010	70,9	75,6	76,6
2009	58,8	74,5	76,2
2008	65,5	75,3	76,1
2007	68,5	74,9	75,7
2006	66,9	76,0	75,7
2005	72,3	75,3	75,1
2004	65,4	-	75,7
2003	75,3	-	74,6
2002	63,3	-	74,5
2001	75,9	-	74,1
2000	71,6	-	75,7

Barn- och utbildningsnämndens målsättning att andelen elever som lämnar grundskolan med fullständigt betyg skall öka med minst fem procent per år för att år 2010 ligga på kommungruppens medeltal har inte uppnåtts, men utvecklingen det senaste året är positiv.

9.3.8 Kostnad per betygspoäng*

Dagens Samhälle, kommunernas och landstingens tidning, granskar årligen kommunernas produktivitet. Enligt deras beräkningar ligger Sävsjö kommun inte så bra till vad gäller kostnaderna i förhållande till betygspoängen för avgångsklasserna i år 9 år 2010. Deras beräkningar grundar sig på kostnader för 2009 och meritvärde för 2010. Se punkt 9.1.

Kostnaden för i år är enligt Dagens samhälle 307,19 för Sävsjös del, vilket ger oss plats 75 i riket av 289 kommuner.

År	KPB	Riket
2007	281,96	-
2008	310,95	-
2009	336,42	200 av 289
2010	307,19	75 av 289

* Kostnaden per betygspoäng beräknas så här: Kostnaden för den kommunala grundskolan år 2009 per elev, exklusive lokaler, har delats med det genomsnittliga betygsresultatet i år 2009/2010. Meritvärdet består av de 16 bästa betygsvärdena i elevens slutbetyg. Godkänt ger 10 poäng, väl godkänt ger 15 poäng och mycket väl godkänt ger 20 poäng.

9.3.9 Andel behöriga elever till nationellt program på gymnasieskolan

Behöriga till nationellt program	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hofgårdsskolan	91,1 %	82,8 %	88,1 %	85,0 %	84,2 %	85,1 %	82,4%	82,6 %
Rörviks skola	96,3 %	84 %	87 %	72,7 %	89,7 %	92 %	86,5 %	88 %
Riksgenomsnitt					89,1 %	88,5 %	88,8 %	88,2 %

Kommentar: Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program har ökat från år 2009 till 2010 både på Hofgårdsskolan och på Rörviks skola.

Varje år går en stor andel av eleverna ut grundskolan utan betyget Godkänd i ett eller flera ämnen. Intagningsreglerna för gymnasieskolan inbjuder till att en del elever satsar på de behörighetsgivande ämnena för att komma in på ett nationellt program i gymnasieskolan och accepterar att inte bli godkända i några andra ämnen. Hur kan vi fördjupa förståelsen mellan elevers lärande och skolans undervisning så att elevers nyfikenhet och lust att lära bibehålls? För att kunna vidta relevanta åtgärder behövs en dialog i olika forum för att ta reda på vad som ligger bakom resultaten. Ett stort steg i rätt riktning är förhoppningsvis taget under året genom arbetet med IUP med skriftliga omdömen, då detta syftar till att medvetandegöra eleverna om sin egen kunskapsutveckling.

Barn- och utbildningsnämndens målsättning att andelen elever som uppnått gymnasiebehörighet skall öka med minst tre procent per år för att år 2010 ligga på kommungruppens medeltal har inte uppnåtts.

9.4 Normer och värden

9.4.1 Arbetet i verksamheten

Att utveckla och befästa förståelsen av normer och värden är ett ständigt pågående arbete i kommunens skolor. Arbetet sker i första hand i vardagens många möten mellan barn/elever och vuxna. Frågor om etik, moral, rättvisa, tolerans och ansvarstagande diskuteras utifrån situationer i vardagen och integrerat i de olika ämnena.

Skolorna arbetar kontinuerligt med "Livskunskap", oftast schemalagt varje vecka.

Arbetet med normer och värden ges stort utrymme och bedöms som allt viktigare, det finns väl genomarbetade planer för arbetet på skolorna.

Livskunskap är ett prioriterat utvecklingsområde i Sävsjö kommuns skolor, en pedagog med nedsättning i tjänsten leder en kommunövergripande nätverksgrupp med representanter från varje skola. Nätverksgruppen träffas varje månad, där diskuterar och beskriver representanterna sitt värdegrundsarbete, får information och kompetensutveckling samt handledning och stöttning. Återkommande innehåll är att på olika sätt vidareutveckla värdegrundsarbetet, ledarskapet i klassrummet och att skapa ett jämlikt värdegrundsarbete där förhållningssättet främjar en bra och lugn arbetsmiljö för alla. Varje representant återkopplar till sin skola och på så sätt finns en levande dialog kring värdegrunden på varje skola.

Den pedagog som leder arbetet har även handlett och stöttat personal på enskilda skolor, fritidshem och förskolor, föräldragrupper har fått handledning och hon har informerat och utbildat via föräldramöten.

Att utveckla och befästa förståelsen av normer och värden är ett ständigt pågående arbete i skolan och framkommer tydligt i skolornas kvalitetsredovisningar. Gemensamma ordningsregler/trivseregler/vänkskapsregler finns utarbetade på varje skola.

De flesta skolorna samverkar också med hemmen genom så kallade "Förväntansdokument" som uppmärksammas på föräldramöten.

En trivselenkät genomfördes hösten 2009, där resultatet var övervägande positivt.

Vid utvecklingssamtalen har området normer och värden ett givet utrymme. En skola har genomfört personliga intervjuer med alla elever om trivsel, trygghet och inflytande, här uppger alla barn, med något undantag, att de trivs bra eller mycket bra på skolan och i sin klass.

9.4.2 Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

Uppföljningar som har genomförts på skolorna under året visar att eleverna trivs och känner trygghet i sin skolmiljö.

Enkäten "Trygghet, trivsel, inflytande" som besvarats av elever i åk 6 på höstterminen 2009 visar att mer än 96 procent av eleverna trivs i skolan och med skolarbetet samt med lärare, vuxna och andra elever. Även om andelen elever som trivs är hög så är det ändå 2,6 procent som trivs dåligt eller mycket dåligt i skolan. Av samtliga elever kan man se att 6 elever trivs något sämre än övriga elever i undersökningen i Sävsjö kommun.

I jämförelse med Skolverkets rapport ser vi att den sammantagna trivselen bland eleverna i åk 6 i Sävsjö kommun är högre än riksgenomsnittet (strax under 90 %).

Prioriteringar av arbetet med värdegrundsfrågor och det arbete som utförs inom verksamheten bedöms ha gett ett gott resultat. Uppföljning av arbetet med "Livskunskap" visar bland annat att lärare upplever att det har blivit lugnare stämning i klassen. Eleverna har blivit mer medvetna om sitt eget agerande och uppförande.

Bedömningen är att verksamheterna i hög grad arbetar i riktning mot målen i läroplanerna.

Trots ett i huvudsak positivt resultat, medför förändringarna i samhället att värdegrundsarbetet kräver kontinuerligt engagemang och mycket tid. Mobbing och kränkande behandling förekommer fortfarande och så länge det finns i vår verksamhet arbetar vi ständigt för att minimera detta problem.

9.4.3 Åtgärder för utveckling

- Utveckla det kontinuerliga arbetet med värdegrundsfrågor och koppla detta till kontinuerlig uppföljning och utvärdering.
- Utveckla ett nära samarbete och samverkan med socialförvaltningen.
- Utveckla och organisera elevhälsan så att varje skola får sina behov tillgodosedda och känner stöd.

9.5 Elevers ansvar och inflytande

9.5.1 Arbetet i verksamheten

Utvecklingen av elevers inflytande och delaktighet har fortsatt på skolorna. Skolorna har klassråd och elevråd med regelbundna och dokumenterade möten. Kommunens utvecklingsgrupp som driver arbetet med IUP och skriftliga omdömen har tagit fram gemensamma mallar och tankar kring LPP (Lokal pedagogisk planering) där elevernas inflytande och delaktighet är en viktig del. De flesta skolorna arbetar med att utveckla utvecklingssamtalen mot att eleven själv tar ett allt större ansvar för att hålla i sitt utvecklingssamtal och synliggöra sitt lärande.

9.5.2 Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

Det framgår av skolornas kvalitetsredovisningar att utvecklingen av att ta tillvara elevers förslag, åsikter och synpunkter har fortsatt. Fler gemensamma diskussioner och analyser sker och det är vanligare att elever och lärare tillsammans planerar och följer upp verksamheten. Det formella inflytandet genom klassråd och elevråd fungerar bra. Arbetet med individuella utvecklingsplaner har bland annat medfört att eleverna blivit mer delaktiga och ansvariga för sitt eget lärande och vid flera skolor håller eleverna i sina egna utvecklingssamtal.

9.5.3 Åtgärder för utveckling

- Att genom LPP och IUP med skriftliga omdömen utveckla elevernas ansvar och inflytande över det egna lärandet.

9.6 Hälsa och livsstil

9.6.1 Arbetet i verksamheten, resultat, analys, måluppfyllelse, lärdomar och åtgärder för utveckling

Arbete med hälsa och livsstil har i flera av skolorna genomförts under undervisningen. Detta är viktigt eftersom uteaktiviteter för eleverna på fritiden har minskat. Skolorna strävar efter att ha uteaktiviteter i samband med undervisningen och på rasterna. Eleverna har uppmanats att utveckla förmågan att leda och organisera aktiviteter.

Flera av skolorna har samarbete med olika föreningar och idrottsklubbar och någon skola använder skolans val till idrott och hälsa för att på så sätt erbjuda eleverna fler tillfällen till rörelse och hälsofrågor.

Exempel på hur elever i skolan får möjligheter att utvecklas inom hälsa och livsstil vid tillfällen utanför den ordinarie undervisningen i idrott och hälsa.

- Går eller springer skogsrundan varje dag i samband med lunch.
- På elevens val erbjuds lek både inomhus och utomhus i stort sett varje vecka.
- Under en rast/vecka har vissa klasser haft tillgång till idrottshallen för att ägna sig åt rörelse och lekar.
- Besök av Röda korset för att lära sig grunderna i första hjälpen.
- Friluftsdagarna har i de flesta fall ägnats åt rörelse, hälsa eller livsstilsfrågor.

Under året har inte alla aktiviteter som funnits med läsårsplaneringen blivit genomförda. Det är viktigt att pedagogerna och ledningen på skolorna planerar tillsammans i början av läsåret och beslutar vem som gör vad med respektive klass. Här kan en del av verksamheten samplaneras inom något tema som griper över flera ämnen.

Temat livsstil och hälsa har blivit starkt sammankopplad med skolans värdegrundsarbete/livskunskap och jämställdhetsperspektiv, ett helhetstänkande har blivit mer naturligt.

Om vi ser till de övergripande tankarna och målen i styrdokumentet lever vi upp till att klara de flesta av målen, men vi behöver fortsätta att utveckla vår organisation så att vi klarar att genomföra alla aktiviteter vi planerat.

9.6.2 Åtgärder för utveckling

- Alla skolor skall följa läroplanens anvisningar om regelbunden fysisk aktivitet 30 minuter per dag.
- Alla skolor ska planera arbetet med hälsa och livsstil utifrån styrdokumentet.

9.7 Elever med annat modersmål än svenska

9.7.1 Förutsättningar

Andel elever som deltar i modersmålsundervisning och i svenska som andra språk.

Läsår	Andel av elever med annat modersmål än svenska som deltar i modersmålsundervisning	Andel av elever med annat modersmål än svenska som deltar i Svenska som andraspråksundervisning
2006/2007	23	53,8
2007/2008	18,3	44
2008/2009	17,4	28,7
2009/2010	23,6	11,4

Ämnet svenska som andraspråk särskiljer sig främst genom på vilket sätt eleven bedöms. I kommunen finns tre förberedelseklasser på olika skolor med elever från förskoleklass till och med gymnasiet. I Sävsjö finns drygt fem tjänster avsatta för svenska som andraspråk och i förberedelseklasser.

Ambitionen är att under 2011-2012 kompetensutveckla fler pedagoger i Svenska som andraspråk med inriktning mot bedömning. Vi kommer även att organisera undervisningen i SvA efter de riktlinjer och förordningar som finns.

9.7.2 Måluppfyllelse

Vid en jämförelse med slutbetygens meritvärde i år 9 i Sävsjö kommun och riket totalt visar sig följande:

År 2004	Sävsjö	Riket	Skillnad
Samtliga elever	189,8	206,9	- 17,1
Elever med utländsk bakgrund	137	189,7	- 52,7
Skillnad	52,8	17,7	

År 2005	Sävsjö	Riket	Skillnad
Samtliga elever	199	206,3	- 7,3
Elever med utländsk bakgrund	193,6	188,9	+ 4,7
Skillnad	5,4	17,4	

År 2006	Sävsjö	Riket	Skillnad
Samtliga elever	197,9	206,8	- 9,2
Elever med utländsk bakgrund	140,3	107,4	+ 32,9
Skillnad	57,6	95,4	

År 2007	Sävsjö	Riket	Skillnad
Samtliga elever	195,7	204,9	- 9,2
Elever med utländsk bakgrund	159,5	188,6	- 29,1
Skillnad	36,2	16,3	

År 2008	Sävsjö	Riket	Skillnad
Samtliga elever	198,1	209,4	- 11,3
Elever med utländsk bakgrund	160,5	192,7	- 32,2
Skillnad	37,6	16,7	

År 2009	Sävsjö	Riket	Skillnad
Samtliga elever	194,4	210	- 15,6
Elever med utländsk bakgrund	151,0	189,4	-38,4
Skillnad	43,4	20,6	

År 2010	Sävsjö	Riket	Skillnad
Samtliga elever	202,5	209	-6,5
Elever med utländsk bakgrund	183,7	188,8	-5,1
Skillnad	18,8	20,2	

Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdet för de 16 bästa betygen (G =10, VG =15 och MVG =20). Det möjliga maxvärdet för varje elev är 320.

Skillnaderna mellan elevgrupperna har minskat väsentligt 2010 samtidigt som resultaten i båda grupperna har ökat.

10 Obligatorisk särskola

10.1 Förutsättningar

10.1.1 Kostnad obligatorisk särskola (exklusive lokaler)/elev

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
359 400	262 100	277 900	251 000	272 900	275 700	396 000		365 700	

Kostnaden per barn i särskolan har ökat avsevärt från 2008 till 2009, vilket beror på att kostnader för personal och elevvården tidigare belastat grundskolan. 2010 har kostnaderna minskat något jämfört med 2009.

10.1.2 Antal elever i obligatorisk särskola

	Oktober 2008 Antal elever	Oktober 2009 Antal elever	Oktober 2010 Antal elever
År 1-6	7	5	6
År 7-9	6	6	3

10.1.3 Personaltäthet (lärare per 100 elever). Källa: Skolverket och SCB

2006		2007		2008		2009		2010	
Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp	Sävsjö	Kommun grupp
28,6	29,7	26,3	25,6	30,6	36,8	32,4	41,0	41,9	36,3

I de flesta klasserna finns utbildade speciallärare/specialpedagoger.

I de övriga klasserna finns lärare med lång erfarenhet av arbete med elever med funktionsnedsättning. De flesta av elevassistenterna har lång erfarenhet av att arbeta med elever i särskolan och har genomgått riktad fortbildning mot elevers olika funktionsnedsättningar.

Särskolans verksamhet har bra och välutrustade lokaler.

10.2 Arbetet i verksamheten

Verksamheten grundas på särskolans läroplan, utifrån läroplanen har eleverna i särskolan uppsatta mål i de individuella utvecklingsplanerna och övriga planeringar för verksamheten. Målen ingår i barnens dagliga individuella schema. Lärare utformar varje elevs kunskapsmål och kommunicerar dessa med elever och föräldrar.

Eleverna i särskolan samverkar med olika klasser och grupper i grundskolan, olika planeringar finns för olika ämnen och elever.

10.3 Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

Tre elever fick betyg i grundsärskolan vårterminen 2010.

Kvalitet handlar till stor del om elevens utveckling och lärande utifrån sina förutsättningar. De mål som finns formulerade i kursplanen för särskolan ligger till grund för arbetet. Graden av måluppfyllelse är svårbedömd och elevens måluppfyllelse utgår från den individuella utvecklingsplanen. Varje elevs utveckling relateras till läroplanens mål och den målplanering som finns för varje elev. Det är dock svårt att mäta om eleverna i skolformen når de nationella målen.

11 Musikskolan

Musikskolan är inte en lagstadgad verksamhet och saknar därför styrdokument som övriga verksamheter inom barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningen har valt att ge ett helhetsperspektiv genom att integrera musikskolan i kvalitetsredovisningen.

Musikskolans verksamhet och undervisning bidrar och stöttar på flera olika sätt till elevers måluppfyllelse samt resultat inom övriga lagstadgade verksamhetsformer.

11.1 Förutsättningar

Under hösten 2010 har 290 elever deltagit i musikskolans instrumental- och sångundervisning. Musikskolan har 9st anställda på sammanlagt 4,75 lärartjänst och med 0,5 musikledartjänst. Flertalet anställda har delar av sin tjänst vid en eller flera musik-/kulturskolor i andra kommuner eller tjänst som musik/församlingsmusiker. Från hösten finns en anställd som har delad tjänst mellan musikskolan och som klasslärare i musik på Hägneskolan.

Vid musikskolan kan man spela följande instrument:

- Från förskoleklass: fiol
- Från årskurs 2: blockflöjt och fiol
- Från årskurs 3 t.o.m. gymnasiet: blockflöjt, fiol, piano, keyboard, tvärflöjt, klarinett, saxofon, trumpet, baryton, trombon, elgitarr, gitarr, elbas och trumset.
- Ensemble-/orkesterlektioner erbjuds elever efter första spelåret vilket sker i samråd med spelläraren.
- Övriga kammarmusik ensembler finns i olika konstellationer dessa styrs av elevernas förutsättningar från år till år i verksamheten.
- Pop/rockband erbjud elever men sker i samråd med spelläraren

11.2 Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse

Arbetet i verksamheten, resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse
Utveckla elevers spelförmåga, musikaliska uttryck samt tidigt ge eleverna en genrerbredd.

Erbjuda varierade ensemblekonstellationer där eleverna ges möjlighet att tillsammans skapa, musicera och utveckla ett livslångt och meningsfullt fritidsintresse.

Genom musicerande på lektioner samt genom framträdande, stärka elevernas självkänsla och utveckla nya kanaler för inlärningsprocesser.

Musikskolan ska vara en del av kommunens förebyggande arbete med barn och ungdomar där musiken skapar meningsfull fritid som ger goda relationer till kamrater både i och utanför skolan. Bidrar till att stärka individens socioemotionella kapacitet.

Musikskolans verksamhet ger flera goda resultat. Eleverna får tidigt träning av sin motorik och koncentration. Genom att de tidigt får spela i grupp stärks självkänsla och ansvarstagande. Elever får med stigande ålder allt större inflytande att reflektera och utveckla sina skapande i samtal med sin spellärare.

Under året har musikskolan bjudit alla elever ifrån förskoleklass t.o.m. år 6 på skolkonsert. Konserterna är en del av att presentera musikskolans verksamhet för de barn och ungdomar som skall söka till musikskolan under våren.

Ytterligare ett mål med konserterna är FN:s barnkonvention, barns rätt till kulturupplevelser.

Musikskolan har under året genomfört en extra rekrytering av blåselever vilket slagit väl ut. Resultatet blev 20 st nya elever på blås. Vilket medfört att i dagsläget finns det två blåsorkestrar på musikskolan.

Arbetslaget på musikskolan fungerar väl och man arbetar nära varandra och delar genröst med sig av sina erfarenheter och olika kompetenser. Kompetensutvecklingen sker också genom ett väl utbyggt nätverk som finns mellan länets alla musik- och kulturskolor.

Musikskolan samverkar med elevföräldrar genom musikskolans stödförening. Samverkan mellan övriga skolenheter i kommunen är välutvecklat. Musikskolans elever framträder flitigt under året ute på skolorna med den repertoar som de lärt sig, övat in på sina lektioner vid musikskolan.

11.3 Åtgärder för utveckling

- Ytterligare satsning under året på mindre och enkla konserter för eleverna ute på grundskolorna.
- Fortsatt riktad satsning på blåsinstrument.
- Utveckla och prioritera såväl de mindre och tillfälliga som de fasta ensemblerna.

12 Likabehandlingsplan

Efter att den nya lagen om kränkande behandling trädde i kraft 2006-04-01, har förvaltningen initierat arbetet med en likabehandlingsplan och att den revideras varje år. En mall för upprättandet av likabehandlingsplanen finns att tillgå.

Utvärderingarna från skolorna visar bland annat att planen har använts i det förebyggande arbetet och att man tillsammans med eleverna har aktualiserat innehållet.

Det framgår att skolorna upplever att likabehandlingsplanen är ett stöd i arbetet men att ansvar och uppgifter behöver förtydligas.

Uppföljningar av likabehandlingsplanerna visar att trots gediget arbete så förekommer mobbning och kränkningar ibland i verksamheterna.

Likabehandlingsplanerna har på flera skolor reviderats under året och beskriver nu hur man i verksamheten avser att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda, dokumentera och åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling av barn/elever under kommande år.

Det är viktigt att planerna bygger på en kartläggning av den enskilda verksamhetens behov, och leder till att de åtgärder som finns beskrivna är preciserade och tillräckligt konkreta.

Under kommande läsår ska en av kommunens pedagoger arbeta med en nätverksgrupp som har representanter från alla skolor, detta arbete kommer innebära handledning och utbildning kring, samt revidering av alla likabehandlingsplaner.

12.1 Åtgärder för utveckling

- Översyn och revidering av skolornas likabehandlingsplaner.
- Arbeta för att likabehandlingsplanen blir mer levande i verksamheten och används på ett naturligt sätt.

13 Sammanfattning med reflektioner inför framtiden

I förskolan finns det en ökad kunskap om pedagogisk dokumentation och hur den kan användas i förskolans dagliga arbete för att synliggöra lärande och utveckling. Fokus är på barns lärande, kunskapen och utformningen av den pedagogiska miljön. Verksamheten tar till vara på barnens nyfikenhet och intresse och som blir utgångspunkt för förbättringsarbetet. Den reviderade läroplanen för förskolan betonar vikten av att barnen upptäcker och utforskar naturvetenskap och tekniken i vardagen med hjälp av olika uttrycksformer och material. Förskolornas kvalitetsredovisningar visar tydligt att det finns en medvetenhet i förskolan kring detta.

Medvetenheten om fritidshemmens betydelse för barns utveckling och lärande har ökat. Det framgår att verksamheten kompletterar skolan både tids- och innehållsmässigt. Fritidshemmens arbete integrerar arbetet med normer och värden och på de flesta skolor finns ett bra samarbete mellan fritidshem, förskoleklass och skola, detta skapar trygghet och kontinuitet för barnen.

Måluppfyllelsen för grundskolan inom flera av områden i läroplanen är god och elevernas kunskapsutveckling är positiv, 2010 är det 71 % av eleverna som går ut grundskolan med fullständiga betyg, en ökning med 12 % mot 2009. Andelen elever som blev behöriga till gymnasieskola ökade något, precis som det genomsnittliga meritvärdet. Det är en positiv utveckling men målet är att alla elever ska klara godkänt i alla ämnen när man slutar grundskolan. Att analysera anledningarna till varför många elever inte når kunskapsmålen är fortsatt, tillsammans med hur det ska åtgärdas, det viktigaste att arbeta vidare med i Sävsjö kommun.

Skolors resultat påverkas av flera samverkande faktorer men den enskilt viktigaste faktorn för elevers studieresultat är pedagogernas kompetens. Pedagoger som har goda kunskaper om eleven såväl kunskapsmässigt som socialt har bättre förutsättningar att stödja och motivera eleverna. De har också en bred undervisningsrepertoar och kan variera och anpassa undervisningen efter elevers olika behov och förutsättningar.

För att fortsätta utveckla skolan krävs att vi kompletterar och förbättrar våra sätt att värdera, utvärdera, mäta och bedöma, följa upp och åtgärda utifrån det underlag och resultat som framkommer. I det framtida kvalitetsarbetet hoppas vi kunna se och förstå hur processer och resultat samspelar och påverkar varandra. Att bedöma kvaliteten i processen handlar om att undersöka i vilken grad vi tillämpar lärdomar och hur vi lever upp till mål och riktlinjer i läroplanerna. Att finna former för sådana undersökningar och bedömningar är fortsatt en framtida utmaning. Ambitionen är att det lärande perspektivet på det systematiska kvalitetsarbete ska bli tydligare på såväl förvaltningsnivå som verksamhetsnivå, så att vi drar nytta av värdefulla erfarenheter och lärdomar i hela organisationen.

Utvecklingsgrupperna inom olika områden med representanter från varje skola är värdefulla möten för att sprida och dela med sig av lärdomar, samt utveckla respektive område framåt.

Skolan bär ett stort ansvar i att sträva efter en likvärdig utbildning som är anpassad efter varje elevs förutsättningar och behov. I syfte att stödja varje elevs utveckling är det fortsatta arbetet med pedagogisk planering, dokumentation och individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen av största vikt. För att bedömning och betygsättning ska ske på ett likartat och likvärdigt sätt oavsett skola är det angeläget med samverkan inom kommunen och att förutsättningar ges till kommunövergripande möten.

Den kommunövergripande elevenkät som genomfördes under hösten visade att våra barn och elever upplever sig trygga. Även om vi bedömer att flertalet har en positiv upplevelse av skolmiljön så finns det fortfarande områden att förbättra.

Under läsåret 2010/2011 kommer arbetet med en ny skolplan att påbörjas. Samtal kommer att föras på olika nivåer mellan olika yrkesgrupper kring hur vi ska lyckas bättre. Förvaltningsledningen kommer i dialog med rektorer, personal och utvecklingsgrupper ta fram den utvecklingsplan som ligger till grund för vårt fortsatta arbete med att fokusera på en högre måluppfyllelse. Planen kommer bland annat innehålla hur vi tänker följa upp elevers resultat på ett systematiskt och mer strukturerat sätt.

Planen kommer att visa på både långsiktiga och kortsiktiga mål. I det långsiktiga arbetet planerar vi införa kvalitetssäkra metoder för att fånga upp barn som riskerar att inte nå målen. Våra förväntningar på elever, lärare, rektorer och förvaltningsledning måste höjas. Arbetet kommer att pågå i olika processer och grupper för att skapa delaktighet, ett bra samarbetsklimat och en bred förankring.

Skolutvecklingsinsatser på alla nivåer och inom alla verksamheter är viktigt för att fortsätta förbättra elevernas lärmiljöer. Skolledningens stöd att organisera lärmöten och att ta vara på erfarenheter och kunskap, men också utmana är även det ett fortsatt utvecklingsområde.